

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. IX. Nonnullae e Philoponi commentariis maculae detersae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

αὐτὴν τῷ αἰδητῷ κινεῖσθαι, ὅταν ἐξωθεν ἢ, καὶ μὴ συνειλημμένον, καὶ ὡσπερ ἐν. οὐδὲ γὰρ ἡ σφύρα αὐτάρκης κινῆσαι τὴν τέχνην, οὐδὲ τὸ ἱρύπανον, οὐδέ οὐ πείων· ἀν μὴ τὸ μέλλον πρέσβαι, ἢ τὸ μέλλον ἱρύπασθαι, ἐξωθεν ἢ. *Hermolaus* posteriora exempla sic reddidit: *Etenim neque marculus per se excudendo est, neque serra secando, neque terebra inforando, sed & excusor & faber adhibendi extrinsecus sunt, quorum opera atque vi even-ta illa consistant, excusio, inforatio, sectio.* Atqui hoc non dicit *Themistius*, sed sic: *Neque enim marculus sufficit per se ad artem movendam, neque terebra, neque serra; nisi extrinsecus aliquid fuerit quod serra dissecari, aut terebra forari de-beat.* Multa ejusmodi occurrunt apud *Themistium*, & e-jus interpretem *Hermolaum Barbarum*, animadversione digna, quorum pleraque omnia penes me habeo: sed in præfens horum specimen aliquod dedisse sufficiat.

CAPUT IX.

Nonnulla e Philoponi commentariis macula de-terfa.

AD librum primum *de Anima* text. 54. ubi de corporis vario apparatu ad animam recipien-dam secundum diversas animalium species: ἄλλη γὰρ καὶ κρᾶσις καὶ σύνθεσις τῶν κατὰ τὸ θυμοειδὲς χαρακτηριζομένων ζώων· ἄλλη τῶν κατὰ τὸ ἐπιθυμητικόν· ἄλλη τῶν δηλῶν, mendum leve eluo, in ultima voce, δηλῶν, pro δειλῶν *timidorum*. De sententia, vide *Galenum* lib. 1. *de Usu Partium* cap. 2. ubi hoc fufe suo more explicat. Supra ad text. 51. Ὅσαι μὲν γὰρ τῶν ζώων ἀθάνατοι, μόνον αὐταὶ καὶ μόνου σφαιρικοῦ ἔτυχον σώμα. ὁμοίον γὰρ τῷ ἰδίῳ τὸ κυκλικόν σώμα &c. scribe τῷ αἰδητῷ.

αἰδίο. Paulo post: Τὸ δὲ μικλὸν, ὁ ἀνθρώπου, οἰκείου καὶ
 σώματός ἐτυχεν. Istud, ὁ ἀνθρώπου, sapit glossema,
 quod ab ora libri in textum irrepsit. supra enim, quod mix-
 tum intelligat, haud obscure expressit: nempe Τὸ μικλὸν
 ἢ ἀνθρωπείας ψυχῆς; animam ipsam humanam diversis par-
 tibus conflata, una rationali: altera irrationali. sequitur:
 Ἐνώθεν γὰρ σφαιρικοῦ ἡγεμονεύειν τὸ λογικὸν ἢ αἰδίο. Quæ-
 dam defunt: nempe, διατὸ. sensus est, rotundum simul
 & longum corpus animæ humanæ esse tributum; quia ex
 duabus contexta partibus; una immortalī & cœlesti quæ
 imperat, puta ratione: altera caduca & irrationali. priori
 igitur caput pro domicilio esse assignatum, globosæ figu-
 ræ: alteri reliquum corpus sub capite recta productum.

Ad eundem text. 54. in solutione instantiæ Epicuri
 contra Platonem: Οὐκ ἔστιν ἄρα τὸ μέλι, καὶ ὁ μέλι βετὶ γλυ-
 κὸν. καὶ ὁ γλυκὺ ἐστὶ, deest, ἀλλὰ, ante reduplicativam;
 Sic ἀλλὰ καὶ ὁ γλυκὺ. sequitur ἴστο ἢ ἀδιανόητον. immo,
 ἐκ ἀδιανόητον. Deest negativa.

Ad text. 56. Ποία οὖν ἁρμονία ὁ θυμὸς, ἢ ἡ ἑπιθυμία ἢ
 ἡ αἰσθησις, ἢ τὰ λοιπὰ. πότερον Λύδιος, ἢ Φρύγιος ἢ Ἰά-
 σσιος, ἢ τις ἄλλη: corruptus locus in voce Ἰάσσιος. A-
 pud Aristotelem lib. 8. de Republica cap. 5. triplex harmo-
 niæ genus distinguitur: Lydium, Doricum, Phrygium.
 In commentario de Musica, qui Plutarcho adscribitur, his
 speciebus additur mixolydia & Ἰὰς, Ἰονία. uude adver-
 bium Ἰάσι, in musicis usurpatum. Scholiastes Æschyli in
 Persis: Ἀύλοισ ἀυλοῖς μαριανδουνοῖς κερῶν Ἰάσι. Putavi olim
 legi debere ἡγνί, ab Hyagni, antiquo Tibicine, &
 modorum inventore: cujus meminit auctor citati libri de
 Musica, & Apulejus lib. 1. Floridorum: Hyagnis in canendo
 manus discapedinavit: primus duas tibias uno spiritu anima-
 vit &c. At enimvero cum & Asium harmoniæ genus apud
 antiquos laudatum fuisse, constet eodem Apulejo auctore; ve-
 rissimilius mihi videtur scripsisse Philoponum ἢ Ἀσί. ver-

ba Apuleji adscribam: Tibicen quidam fuit Antigenidas, omnis
vocalæ melleus modulator, & idem omnimodis peritus modifi-
cator: seu tu velles Æolium simplex, seu Asium varium, seu
Lydium querulum, seu Phrygium religiosum, seu Dorium
bellicosum.

CAPUT X.

*Loca alia ejusdem Philoponi emendata e commen-
tariis in lib. 2. de Anima.*

HÆc saltuatim & strictim attingimus hisce in
miscellaneis, pauca e multis. cuncta enim per-
sequi alterius operæ est. Ad text. 15. explicans
quomodo altrix potestas sine aliis esse possit, non
autem vice versa aliæ sine illa in mortalibus, hæc habet:
Ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν θνητῶν, διὰ αὐτὸ τὸ θνητὰ εἶναι δύναντον τὴν
κρείττονα &c. lege ἀδύνατον. subdit: ἐπεὶ γὰρ θνητὸν ἐστὶ καὶ
δέεσθαι εἰς ῥοῆς. credo omnes videre unam esse vocem εἰσροῆς,
influxus. In iis quæ deinceps sequuntur, integræ dictio-
nes exciderunt. Ἐπειδὴ καὶ ἀπορρεῖ, ἀνάγκη πάντως τῆς
θρηπτικῆς δυνάμεως τῆς προσυφαινέσεως ἀντὶ τῆς ἀπορρέουσας
ἐν τῷ σώματι, ἵνα φυλάτῃται. post ἀπορρέουσα ἴσθι, lege,
εἰσρέουσαν ὑγρὴν. & mox, τὰ σώματι, expuncta præposi-
tione ἐν. Ad text. 44. Εἰπὼν ὅτι τὸν εἰονεὶ ἀπαθῆς ὑπὸ τὸ
ὅμοιον, mendose, pro, ὅτι τὸ ὅμοιον ἀπαθῆς ὑπὸ τῷ ὁμοίῳ.
Ad text. sequentem: Ποιητικὸν δὲ καὶ ἀπαθῆς τὸ τρέφον. scri-
be, τὸ τρεφόμενον.

Ad hæc verba Aristot. eodem textu, πότερον δὲ ἐστὶν ἡ τρο-
φή &c. quo pacto alimentum simile corpori, aut dissimi-
le intelligi debeat, explicans, Medicos citat: Τροφῆς
γὰρ, οἱ ἰατροὶ φασὶ, τὸ τρέφον τροφή. Sententia est Hip-
pocra-